

HEPDAK TEMATİK ANALİZ RAPORU 2019

1. EĞİTİM PROGRAMININ AMAÇLARI

Güçlü Yönler

- Akreditasyon süreci ile birlikte, eğitim amaçlarının belirlenmesi için iç ve dış paydaşlardan görüş alma konusunda farkındalık artmıştır.

İyileşmeye Açık Alanlar

- Çıktı/mezun odaklı bir anlayışın gündemimize akreditasyonla birlikte girmesi nedeniyle "eğitim amaçları" standardı yeterince anlaşılammaktadır. Bu nedenle, eğitim programları mezunlardan çok öğrencilere odaklanmaktadır.
- Mezun izlem programları yetersizdir ve yeterli sayıda mezuna ulaşılammaktadır.

İyileştirme Önerileri

- Mezun izlem programlarının güçlendirilmesi için rektörlük desteği sağlanmalıdır.
- Mezunlarla iletişimin sürdürülmesinde ve bilgi akışının sağlanmasında, mezun dernekleri ve üniversitelerin mezunlarla iletişim ofislerinin aktif çalışmaları sağlanmalıdır.
- Mezunlarla periyodik aralıklarla etkinlikler düzenlenmelidir.

2.EĞİTİM PROGRAMI

Güçlü Yönler

- Ders bilgi paketleri, AKTS bilgi paketleri için istenen tüm bilgileri kapsayacak şekilde hazırlanmakta ve yayınlanmaktadır.
- Derslerin başarı değerlendirme yöntemleri ve değerlendirme kriterleri AKTS Bilgi Paketinde belirtilmektedir.
- Hemşirelik eğitimi için hazırlanmış bir ulusal çekirdek eğitim programı vardır ve eğitim programı hazırlıklarında kullanılmaktadır.

İyileşmeye Açık Alanlar

- AKTS'ler iş yüküne göre hesaplanmakla birlikte öğrenci yükünün fazla olması bu alanda iyileşmeye ihtiyaç olduğunu göstermektedir.
- İş yüklerinin uygunluğunun değerlendirilmesi, ders çıktıları ile ilişkilendirilmesi ve iyileştirilmesi konularında iyileşmeye açık alanlar vardır.

- Öğrencilere farklı beceriler kazandırması ve farklı disiplinleri tanıma fırsatı vermesi beklenen seçmeli derslerdeki çeşitlilik sınırlıdır. Seçmeli dersler çoğunlukla hemşirelik konularını kapsamaktadır. Üniversitelerde genel bir seçmeli ders havuzu olmaması bu sınırlılığı arttırmaktadır.
- Fiziksel ve insan kaynağı yetersizlikleri nedeniyle sınıfların kalabalık olması öğrenci merkezli öğretimi engellemektedir.
- Aynı ilde birden fazla üniversite ve hemşirelik programı olması durumunda uygulama yapılacak alanlar yeterli olmamaktadır. Kimi zaman bir klinikte hasta sayısından çok öğrenci olmaktadır. Bu durum uygulamalı bir meslek için ciddi bir sınırlılıktır.
- Ölçme değerlendirme ve program değerlendirme konusunda yetersizlikler vardır. Programın öğrenme çıktılarına ulaşılma durumunu sistematik bir şekilde değerlendirmeye ve iyileştirmeye yönelik kurumsal sistemlerin olmaması nedeniyle iyileşme yavaştır. Ölçme değerlendirme ve program değerlendirme; sınavlar ve öğrencilerin ders değerlendirme formları ile sınırlı kalmaktadır.

İyileştirme Önerileri

- Üniversitelerde, çok disiplinli seçmeli ders havuzları oluşturulmalıdır.
- Kurumlarda “ölçme değerlendirme komisyonları” kurulmalıdır.
- Üniversitelerde Ölçme Değerlendirme Birimleri kurulmalı ve Ölçme Değerlendirme Komisyonları ile eşgüdüm halinde çalışmaları sağlanmalıdır.
- Eğitim fakülteleri, özellikle "öğrenci merkezli aktif öğrenme yöntemleri, öğrencilerin yaşam boyu öğrenme becerilerini geliştirme" konularında eğitim programları düzenlemelidir.
- Kurumların eğitici eğitimi programları desteklenmelidir.
- Hemşirelik programı yöneticileri, Sağlık Bakanlığı, YÖK, üniversiteler ve ilgili kuruluşlar ile ortak çalışmalar yürüterek uygulama alanları ile ilgili sorunlar için köklü çözümler üretmelidir.
- Üniversiteler, eğitim programının başarısında önemli ve yönetilebilir bir unsur olan fiziksel ve insan kaynağı yetersizliklerine çözüm bulmalıdır. YÖKAK'ın “kurumsal dış değerlendirme programlarında” bütün birimlerin alt yapıları incelenmeli ve eğitim programına olumsuz etkilerine dikkat çekilmelidir.

3.PROGRAM ÇIKTILARI

Güçlü Alanlar

- Program çıktıları; HEPDAK çıktıları, Hemşirelik Ulusal Çekirdek Programı (HUÇEP) ve TYYÇ ile uyumlu olacak şekilde hazırlanmaktadır.

İyileşmeye Açık Alanlar

- TYYÇ hakkında farkındalık yüksek olmakla birlikte program çıktılarının TYYÇ ile ilişkilendirilmesi, sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi konusunda iyileşmeye açık alanlar vardır.

İyileştirme Önerileri

- Üniversiteler ve kurumlarda farkındalığı arttıracak eğitim programları düzenlenmelidir.

4.ÖĞRENCİLER

Güçlü Alanlar

- Hemşirelik lisans programlarına ayrılan kontenjanların tamamı yakını dolmaktadır.

İyileşmeye Açık Alanlar

- Öğrenci sayısının orantısız artması nedeniyle akademik ve kariyer danışmanlığı hizmetleri istenen düzeyde sunulmamaktadır
- Öğrenci değişim programına katılma özelliğine sahip öğrenci sayısının yetersiz ve ayrılan kaynakların sınırlı olması nedeniyle öğrenci hareketliliği istendik düzeyde değildir.
- Öğrencilere bilimsel-sosyal-spor vb konularda yeterince parasal destek sağlanamamaktadır.
- Öğrencilerin karar alma süreçlerine katılımı yetersizdir.

İyileştirme Önerileri

- Öğrenci kontenjanları, olanaklarla uyumlu olacak şekilde azaltılmalıdır.
- Öğrenci değişim programları için kaynak ayrılmalı, öğrencilerin yabancı dil yeterliliklerini geliştirici eğitim programları düzenlenmelidir.
- Öğrencilere bilimsel-sosyal-spor vb konularda parasal destek için kaynak sağlanmalıdır.
- Üniversitede ve kurumda yer alan kurul ve komisyonlara öğrenci temsilcilerinin katılımı sağlanmalıdır.

5.ÖĞRETİM ELEMANLARI

Güçlü Alanlar

İyileşmeye Açık Alanlar

- Eğitici kadroları sayı ve nitelik olarak yetersizdir. Bu durum, hemşirelik lisans programlarının kalite güvencesi ve akreditasyon için başvurması önündeki en büyük engeldir.
- Eğiticilerin eğitim becerilerinin geliştirilmesine gereksinim vardır.
- Öğretim elemanları, araştırmalara odaklanmakta, eğitim süreçlerinde yenilikçilik ve iyileştirme konularına yeterince zaman ayıramamaktadırlar. Öğretim elemanı performans değerlendirmesinin de bu yönde olması eğiticilerin eğitim becerilerini geliştirme önceliğini ortadan kaldırmaktadır.

İyileştirme Önerileri

- Hemşirelik lisans programlarına, öğretim elemanı kadro tahsisi yeterli hale getirilmelidir. Sınırlı olan kadrolara, alan dışı öğretim üyesi ataması yapılmamalıdır.
- Eğitici eğitimleri desteklenmelidir.
- Öğretim elemanlarının eğitim becerileri üniversite ve kurum düzeyinde ödüllendirilmelidir.

6.EĞİTİM YÖNETİMİ

Güçlü Alanlar

- Hemşirelik lisans programları ile uygulama yapılan kurumlar arasında protokoller yapılmaktadır.

İyileşmeye Açık Alanlar

- Yönetici, akademik ve idari personel performanslarının değerlendirme süreçleri ve mekanizmaları yetersizdir.
- Bazı kurumlarda hemşirelik lisans programının yöneticisi, hemşirelik lisans mezunu hemşire öğretim üyesi değildir. Kimi durumlarda, hemşirelik eğitimi alanlarında yetkin olmayan kişiler tarafından yönetilmektedir.

İyileştirme Önerileri

- YÖK ve üniversiteler, yöneticilerin yetkinliklerini izlemeli ve uygun kişilerin istihdamını sağlamalıdır.

7.FİZİKSEL ALT YAPI VE PARASAL KAYNAKLAR

Güçlü Alanlar

İyileşmeye Açık Alanlar

- Öğrenci sayısının fazlalığı nedeniyle derslik, laboratuvar, kütüphane vb alanlar yetersizdir.
- Devlet üniversitelerinde hemşirelik programlarına ayrılan bütçeler yetersizdir.

İyileştirme Önerileri

- Bölümlerin, fiziksel olanakları yeterli olmadan açılmalarına (öğrenci almalarına) izin verilmemelidir. Bir program için açılma kararı verilirken ilgili akreditasyon kuruluşlarının onayı alınmalıdır.
- Eğitime devam eden kurumlarda öğrenci sayısı mevcut olanaklarla uyumlu olmalıdır.
- Üniversite bütçesinin birimlere dağılımı dengeli olmalıdır.

8.SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

Güçlü alanlar

- Bazı üniversitelerde rektörlüklerin kalite programlarının olması kurumların kalite çalışmalarını güçlendirmiştir.
- Hemşirelik programlarının sürekli iyileştirme konusunda farkındalığı yüksektir.

İyileşmeye Açık Alanlar

- HEPDAK standartlarına ilişkin süreçlerde PUKÖ döngüsü kullanılmakla birlikte önlem alma ve iyileştirme adımlarında zayıflıklar vardır.

İyileştirme Önerileri

- Rektörlüklerin, kalite destekleyen programları olmalı ve birimleri desteklemelidir.
- Sürekli iyileştirmenin içselleştirilmesi konusunda üniversiteler düzeyinde bir farkındalık çalışmasına gereksinim vardır.